

Nr 441.

Av herr **Ericsson, Carl Eric**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition med förslag till arbetarskyddslag m. m.*

Enligt nu gällande arbetarskyddslagstiftning faller stuveriarbete, d. v. s. lastning och lossning av fartyg samt i samband därmed stående arbeten, med visst nedan angivet undantag inom den allmänna arbetarskyddslagens tillämpningsområde. Den allmänna lagen kompletteras med Kungl. Maj:ts kungörelse den 8/10 1937 om skyddsåtgärder, som vid lossning och lastning av fartyg ankomma på arbetsgivaren m. fl. (SFS nr 816). Tillsynen å efterlevnaden av den allmänna lagen och den i anslutning till densamma utfärdade kungörelsen utövas av yrkesinspektionens chefsmyndighet, d. v. s. riksförsäkringsanstalten.

Från den allmänna lagens och samtidigt därmed även nyssnämnda specialkungörelses tillämplighetsområde är undantaget »arbete, som utföres av sjöfolk och är att hänföra till skeppstjänst». För dylikt arbete gälla de i sjölagarna intagna allmänna skyddsföreskrifterna samt Kungl. Maj:ts kungörelse den 8/10 1937 om skyddsåtgärder, som vid lastning och lossning av fartyg ankomma på befälhavaren m. fl. (SFS nr 815). Tillsyningsmyndighet är beträffande ifrågavarande arbete i princip kommerskollegium.

Av vad ovan anförts framgår, att gällande skyddsföreskrifter för det arbete, som består i lossning och lastning av fartyg, återfinnas i två fristående författningskomplex med var sin tillsyningsmyndighet samt att det avgörande för vilket av dessa författningskomplex, som är att tillämpa i det enskilda fallet, är, om lossnings- eller lastningsarbetet är att anse som skeppstjänst, d. v. s. utföres av ombordanställda å svenskt fartyg, eller om det icke är att anse som skeppstjänst, d. v. s. utföres av arbetare från land. Det kan icke anses tillfredsställande, att det på detta sätt skall vara beroende på rent yttre omständigheter, vilka skyddsföreskrifter, som i de enskilda fallen skola gälla för i arbetshänseende ett och samma arbete. Saken kompliceras därigenom, att lossning eller lastning av ett fartyg ofta utföres av ombordanställda och stuveriarbetare gemensamt. Vanligt är sålunda, att vid lossning och lastning fartygens kranar och vinschar skötas av besättningsmän, under det att det manuella arbetet utföres av stuveriarbetare. Även i det manuella arbetet kunna samtidigt ingå såväl besättningsmän som stuveriarbetare. Så är exempelvis regelmässigt fallet vid lossning och lastning av motorseglare och segelfartyg under 250 ton d. w. Å ifrågavarande fartyg deltaga besättningsmän och stuveriarbetare i arbetslagen efter

vissa avtalsfästa regler. Nu nämnda förhållanden hava lett till allmän oviss-
het om när i praktiken den ena eller andra lagen är tillämplig liksom när
den ena eller andra myndigheten är att anse som tillsyningsorgan. Denna
oklarhet måste anses otillfredsställande ur såväl allmän som enskild syn-
punkt.

Nu föreliggande förslag till ny arbetarskyddslag är vad beträffar arbete
med lossning och lastning av fartyg behäftat med samma oklarhet som nu
gällande lag. Enligt förslaget skall lagen sålunda alltjämt vara tillämplig
på lossning och lastning av fartyg med undantag för då ifrågavarande ar-
bete är att hänföra till skeppstjänst. Den dualism mellan olika lagar och
olika tillsyningsmyndigheter, som enligt vad ovan anförts för närvarande
föreligger, skulle alltså, om förslaget i förevarande del upphöjes till lag,
bliva bestående. Det är sannolikt att de problem, som här berörts, komma
att bli närmare belysta i samband med den utredning av arbetarskyddet
vid lossning och lastning av fartyg, som för närvarande pågår i samband
med omarbetning av ovannämnda specialkungörelser och som förmodligen
blir färdig i sådan tid, att proposition i saken kan väntas till nästa års riks-
dag. För den händelse ny speciallagstiftning i denna fråga icke hinner
genomföras till den 1 juli 1949, då den nya arbetarskyddslagen träder i
kraft, föreslås, att allt arbete med lossning och lastning av fartyg, d. v. s.
såväl då ifrågavarande arbete är att hänföra till skeppstjänst som då så
icke är fallet, tills vidare i avbidan på genomförandet av nyssnämnda ut-
redningsarbets resultat undantages från den nya lagens tillämpningsom-
råde och intill dess den bebådade nya lagstiftningen genomförts för dessa
kategoriers del faller under den hittillsvarande arbetarskyddslagen.

På grund av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts propo-
sition nr 298 måtte besluta att föreskrifterna i nu gällande
arbetarskyddslag även efter den 1 juli 1949 skola vara till-
lämpliga å stuveriarbete om och i den mån ny speciallag-
stiftning rörande sådant arbete då ännu icke hunnit genom-
föras.

Stockholm den 2 november 1948.

Carl Eric Ericsson.